

01 NOV 2007

ARBEIDSGIVERFORENINGEN

SPEKTER
JUSTISDEPARTEMENTET

02 NOV 2007

SAKSNR.: 200705911

AVD/KONT/BEH: LOV/EO/MHG

DOK.NR. 81 ARKIVKODE:

Justis- og politidepartementet
PB 8005 DEP
0030 OSLO

Oslo, 31.10.2007

Vår ref.
HAHA/14588

Deres ref.
200705911 EO MHG/bj

Høring - forskrift til den nye offentleglova

Arbeidsgiverforeningen Spekter viser til høringsbrev av 4. september d.å.

På tross av at Spekter representerer en rekke virksomheter som vil bli direkte berørt av den nye loven, ble Spekter ikke satt på høringslisten. Spekter ble først kjent med høringen noe ut i oktober. Dette har medført at Spekter bare i begrenset utstrekning har hatt anledning til å innhente berørte medlemmers synspunkter. Uttalelsen vil derfor bare i begrenset utstrekning kunne reflektere de praktiske konsekvenser og problemer som disse virksomhetene vil møte.

Slik utkastet til forskrift er utformet, vil virksomheter som driver næring i direkte konkurranse med og på samme vilkår som private, men som ikke har dette som hovedaktivitet, falle inn under offentlighetsloven også for den konkurranseutsatte delen av virksomheten, med mindre det er gjort uttrykkelig unntak i forskriftenes § 1.

Ette Spekters oppfatning bør det gis et generelt unntak for dokumenter knyttet til de deler av virksomhetens aktivitet som drives i konkurranse med private. Det skal i denne sammenheng pekes på at virksomhetenes situasjon kan endre seg hurtig. Nye virksomheter kan bli etablert, det kan skje fisjoner eller fusjoner, og eksisterende virksomheter kan ta opp nye og konkurranseutsatte aktiviteter. Det ville være tungvindt og tidkrevende om man i hvert slikt tilfelle skulle ta opp spørsmålet om endring av forskriftenes § 1. I situasjoner hvor det er åpenbart at det vil bli gjort unntak for deler av en virksomhets aktivitet, vil det være meget uheldig om man frem til vedtak om unntak er truffet må forholde seg til offentlighetsloven også på de konkurranseutsatte områdene.

Spekter er oppmerksom på at dette vil innebære at det må utøves et skjønn. Det kan imidlertid ikke ses at dette skjønn er annerledes enn det skjønn som må utøves når det skal tas stilling til om en virksomhet faller utenfor offentlighetsloven etter § 2 førsteledd annet punktum.

Slik forslaget nå er utformet, kan det bidra til at bedriftene velger å skille konkurranseutsatte deler av sin virksomhet i egne selskaper for på den måten å unngå offentlighetsloven.

For bedrifter organisert i konsern kan offentlighetsloven slå in på forskjellige måter. Konsernet kan for eksempel være organisert slik at offentlighetsloven gjelder for morselskapet, mens et eller flere datterselskaper faller utenfor som følge av unntaksbestemmelsen i annet punktum. Det ville være uheldig om dokumenter av betydning for datterselskapenes konkurransesituasjon skulle bli offentlige ved å oversendes til morselskapet. Lovens bestemmelser om unntak fra innsynsrett er ikke utarbeidet med slike situasjoner for øye. Spekter vil derfor be om at det utformes et unntak for dokumenter knyttet til virksomheten i datterselskaper som er helt eller delvis unntatt fra loven på grunn av sin konkurransesituasjon.

Etter lovens § 8 tredje ledd er det åpnet for forskrift om at det kan kreves betaling for dokument når virksomhetens art gjør det rimelig. Spekter vil peke på at offentlighetsloven nå vil omfatte en rekke virksomheter som har næring til formål, og som er avhengig av markedsrettet aktivitet for å finansiere sin virksomhet. For disse virksomhetene vil offentlighet medføre en merkostnad som må dekkes inn gjennom økt inntjening. For eksempel vil etablering av systemer for journalføring, selve journalføringen og utlevering av dokumentasjon innebære merarbeid som må finansieres. Spekter vil på dette grunnlag be om at det bli åpnet for at virksomheter som helt eller delvis henter sine driftsmidler fra markedsrettet aktivitet, får anledning til å ta betaling for utlevering av dokumenter i overensstemmelse med prinsippet i lovens § 8 tredje ledd.

I utkastets § 8 er det foreslått at unntaket i lovens § 14 første ledd om interne dokumenter ikke skal gjelde for dokumenter fra administrasjonen til styret i helseforetak. Spekter har ikke prinsipielle innvendinger mot forslaget, som reflekterer det som så langt har vært en utbredt praksis. Spekter finner imidlertid grunn til å peke på at det ikke uten videre er klart hva som går inn under dette dokumentbegrepet. Spekter legger til grunn at dokumenter til styret er dokumenter som tar sikte på å informere styret eller inviterer styret til å treffe vedtak. Dokumenter som fortsatt er under utarbeidelse, men som styret som en del av den interne saksforberedelsen gis anledning til å kommentere før det ferdigstilles, kan ikke anses som et dokument til styret før det foreligger i endelig form og fremlegges for styret for beslutning.

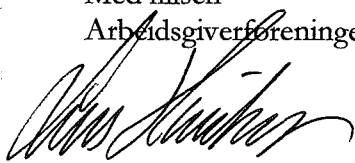
Den nye offentlighetsloven innebærer at offentlighetsprinsippet blir gjort gjeldende i en rekke nye virksomheter. Hvilke virksomheter dette nærmere bestemt gjelder, vil ikke være endelig avklart før forskriftene er vedtatt og kunngjort. Innføring av offentlighetsloven vil for de nye virksomhetene som omfattes innebære at ansatte må læres opp i loven og forskriftene. Samtidig nå det utvikles systemer og rutiner, og disse må innlæres. Dersom det må kjøpes inn nytt utstyr eller ny programvare, kan det være nødvendig å følge reglene om offentlige anbud. I så fall kan utstyret eller systemet ikke tas i bruk for anbudsprosessen er over og utstyret levert. Tiden fra forskriftene kunngjøring til første januar vil ikke være tilstrekkelig for dette. Vi ber derfor om at rettssubjekt som ikke tidligere har vært omfattet av offentlighetsloven gis frist til 31. desember 2008 for å gjennomføre loven.

To av spekters medlemmer har spesielt tatt opp sin situasjon. Dette gjelder Oslo Pensjonsforsikring AS og Statnett SF.

Oslo Pensjonsforsikring AS er eiet av Oslo kommune. Selskapet driver forsikringsvirksomhet, og aktiviteten består i det vesentlige av å forvalte pensjonsmidler samt å beregne og utbetale pensjon til enkeltindivider. Det meste av selskapets dokumenter vil være av en slik art at kan unntas fra offentlighet. Det er da lite hensiktsmessig å la selskapet være omfattet av loven. Kopi av selskapet henvendelse til Spekter vedlegges.

Spekter er også gjort kjent med den uttalelse som Statnett SF har avgitt til departementet. Som det fremgår av uttalelsen, er Statnetts virksomhet på sitt felt sammenlignbar med den Gassco AS driver på sitt virkeområde. Gassco er av departementet foreslått unntatt fra offentlighetsloven, og det er vanskelig å se hva som skal begrunne å sette Statnett i en annen situasjon. Det vises også til at Statnett på flere områder behandler informasjon som er meget sensitiv. Unntaksreglene i offentlighetslovens kap. 3 synes ikke å ivareta behovene knyttet til slik informasjon. Spekter viser til for øvrig til uttalelsen fra Statnett, og ber om at foretaket blir unntatt fra offentlighetslovens virkeområde.

Med hilsen
Arbeidsgiverforeningen Spekter

Lars Haukaas
Adm. Direktør.

Oslo Pensjonsforsikring

Arbeidsgiverforeningen SPEKTER
De Selvstendige Kommunale Pensjonskasser (DSKP)

Saksbehandler: Cecilie Weimer

Deres ref.	Vår ref.	Jnr. ref.	Arkiv	Dato
		070355		19.10.07

KOMMENTARER TIL UTKAST TIL FØRSKRIFT OM RETT TIL INNSYN I OFFENTLEG VERKSEMD (OFFENTLEGFØRSKRIFTA)

Den nye offentlighetsloven som trer i kraft 01.01.08 vil som hovedregel gjelde selvstendige rettssubjekt (aksjeselskap) hvor det offentlige har en eierdel som gir mer enn halvparten av stemmene i generalforsamlingen jf. offl § 2.1 bokstav c. Oslo Pensjonsforsikring (OPF) er et livsforsikringsselskap (livecaptive) heleid av Oslo kommune og vil således bli berørt av loven med forskrift.

Det er gjort unntak fra loven for selvstendige rettssubjekt som hovedsakelig driver næring i direkte konkurranse med og på samme vilkår som private jf. offl § 2.2. Utkast til forskrift har i § 1.1 listet opp hvilke virksomheter som foreslås unntatt.

OPF mener primært at selskapet ut fra hensynet til virksomhetens art og konkurransesituasjonen må likestilles med de virksomheter som er foreslått unntatt fra forskriftens § 1.1 og unntas fra loven da OPF er i konkurransesituasjon med de private livselskapene som ikke omfattes av loven.

Subsidiært mener OPF at selskapet må komme inn under den generelle unntaksbestemmelsen i utkast til forskriften for enkelte dokument og journalføringer jf. forskriftens § 1.3 bokstav a til d. Etter forskriftens § 1.3 bokstav b er dokument og tilhørende journalføringer knyttet til Folketrygdfondets forvaltning og Statens pensjonsfond – Noreg spesielt nevnt. Disse slipper altså både å føre offentlig journal for denne type dokumenter og innsyn. Hensynene som har gitt grunnlag for unntaket (fvl. § 13.1 nr.2 drifts- og forretningsforhold og offl. § 23.1 hensyn til forsvarlig økonomiforvaltning) er de samme og bør gi grunnlag for tilsvarende unntak for OPFs finansforvaltning. Skulle man ikke vinne frem vil man måtte føre offentlig journal for deretter å unnta dem etter offl. § 23.1.

Selv om man skulle oppnå unntak for finansforvaltningens del vil det alt vesentlige av øvrige dokumenter (pensjonssaker) måtte journalføres for så å bli unntatt for innsyn.

I realiteten vil det ut fra ovennevnte bli meget begrenset hva offentligheten vil få innsyn i og OPF håper derfor at SPEKTER/DSKP vil bidra til at selskapet blir unntatt fra offentleglova.

Med vennlig hilsen

Olaf Gohn
adm. dir.

Jonny Johansen
avd. dir.

Oslo Pensjonsforsikring AS

Org.nr. 982 759 412

Postadresse: Postboks 6623, St. Olavs pl., 0129 Oslo
Besøksadresse: Akersgata 55, inngang Apotekergata
www.opf.no E-post: post@opf.no

Tlf: 23 36 08 00
Faks: 23 36 08 01